

SK4ERA

UKAZOVATELE VÝKONNOSTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ V SR

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

HODNOTENIE VÝKONNOSTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ

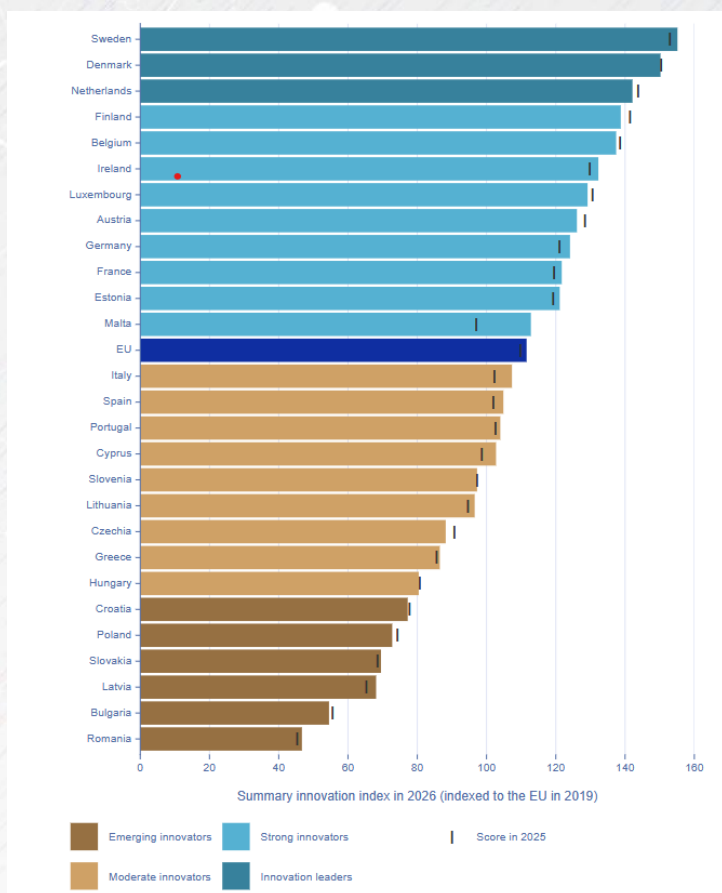
- Výskum a vývoj (VaV) je hlavnou hnacou silou inovácií. Výdavky a intenzita VaV sú dva z kľúčových ukazovateľov používaných na monitorovanie zdrojov venovaných vede a technike na celom svete.
- Európska komisia (EK) každoročne vydáva *Európsky prehľad výsledkov inovácií (European Innovation Scoreboard - EIS)*, ktorého cieľom je porovnať výskumnú a inovačnú výkonnosť krajín EÚ a vybraných tretích krajín. **EIS obsahuje hodnotenie silných a slabých stránok národných inovačných systémov a pomáha krajinám identifikovať oblasti na zlepšenie.**
- Posledné vydanie **EIS 2026** bolo zverejnené 9. júla 2026.

Zdroj: EIS, 15.7.2025

INOVAČNÁ VÝKONNOSŤ V EÚ

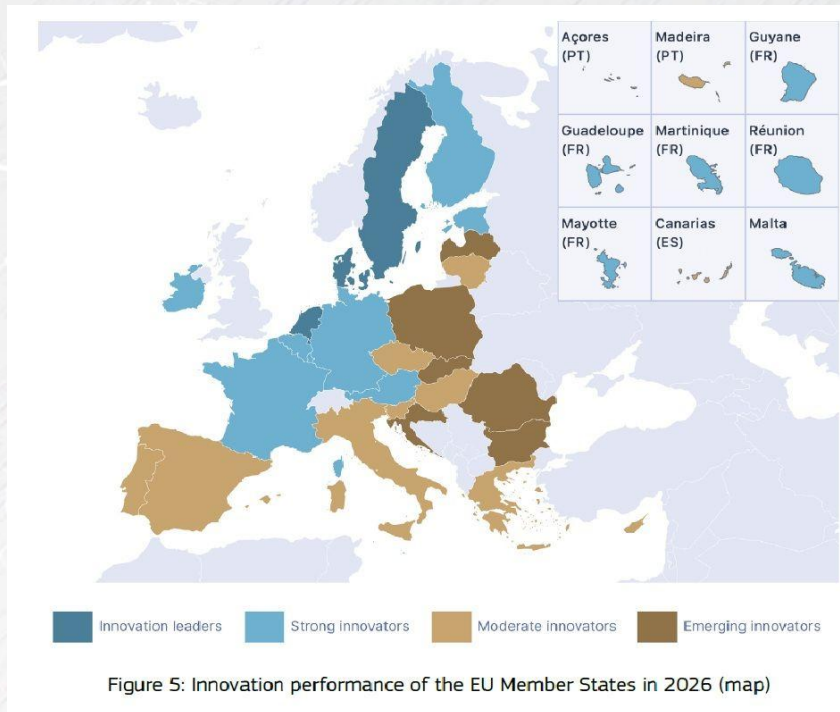
Graf 1: Inovačná výkonnosť členských štátov EÚ v roku 2026

- Graf 1 zobrazuje inovačnú výkonnosť krajín EÚ v rebríčku *European Innovation Scoreboard 2026*. Slovensko obsadilo 24. miesto v EÚ27 a patrí do kategórie tzv. *nastupujúcich inovátorov*.
- Do skupiny **inovačných lídrov** v EÚ patria: Švédsko, Dánsko a Holandsko.
- **Silnými inovátormi** sú: Fínsko, Belgicko, Írsko, Luxembursko, Rakúsko, Nemecko, Francúzsko, Estónsko a Malta.
- **Miernymi inovátormi** sú: Taliansko, Španielsko, Portugalsko, Cyprus, Slovinsko, Litva, Česko, Grécko a Maďarsko.
- **Nastupujúcimi inovátormi** sú: Chorvátsko, Poľsko, Slovensko, Lotyšsko, Bulharsko a Rumunsko

INOVAČNÁ VÝKONNOSŤ EÚ

Mapa 1: Inovačná výkonnosť krajín EÚ v roku 2026

- Mapa 1 zobrazuje rozdelenie krajín EÚ na základe inovačnej výkonnosti podľa rebríčka *European Innovation Scoreboard 2026*.
- Slovensko patrí do kategórie tzv. *nastupujúcich inovátorov*, spolu s Chorvátskom, Poľskom, Lotyšskom, Bulharskom a Rumunskom.

Zdroj: EIS, 15.7.2026

INOVAČNÁ VÝKONNOSŤ EÚ

Graf 2: Inovačná výkonnosť EÚ (2019 – 2026)

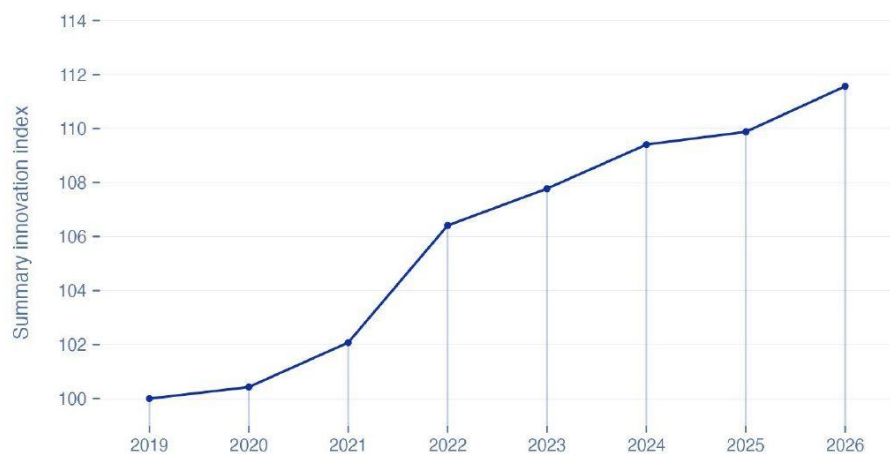

Figure 1: Change in performance of the EU over time

- Graf 2 zobrazuje inovačnú výkonnosť EÚ v rebríčku *European Innovation Scoreboard 2026 (EIS, 2026)*. Inovačná výkonnosť sa zvyšovala v rokoch 2019 - 2026.

Zdroj: EIS, 15.7.2026

Inovačná výkonnosť SR podľa hodnotenia EIS 2025

- Intenzita výskumu a inovácií (*R&I Intensity*) – 1,0 % (priemer EÚ 2,2 %).
- Poradie v rebríčku intenzity výskumu a inovácií (*R&I Intensity Ranking*) – 22. miesto v EÚ27.
- Intenzita súkromného výskumu a inovácií (*Private R&I Intensity*) – 0,5 %. Súkromné investície do výskumu a inovácií patria k najnižším v EÚ.
- Celkový index digitálnej ekonomiky a spoločnosti (*The Digital Economy and Society Overall Index - DESI*) – 10,86.
- Poradie v rebríčku podnikania (*Ease of Doing Business Rank*) – 42 zo 190.
- Pomer výskumníkov na 1 mil. obyvateľov (*Researchers ratio*) – 3,733 (19. miesto v EÚ27).
- Miera patentových prihlášok (*Patent applications rate*) – 0,7 % (priemer EÚ 2,64 %).
- Miera najlepšie citovaných publikácií (*Top cited publications rate*) – 4,8 % (priemer EÚ 9,4 %).
- Znalostne intenzívna zamestnanosť (*Knowledge-intensive employment*) – 34,0 % (priemer EÚ 37,5 %).

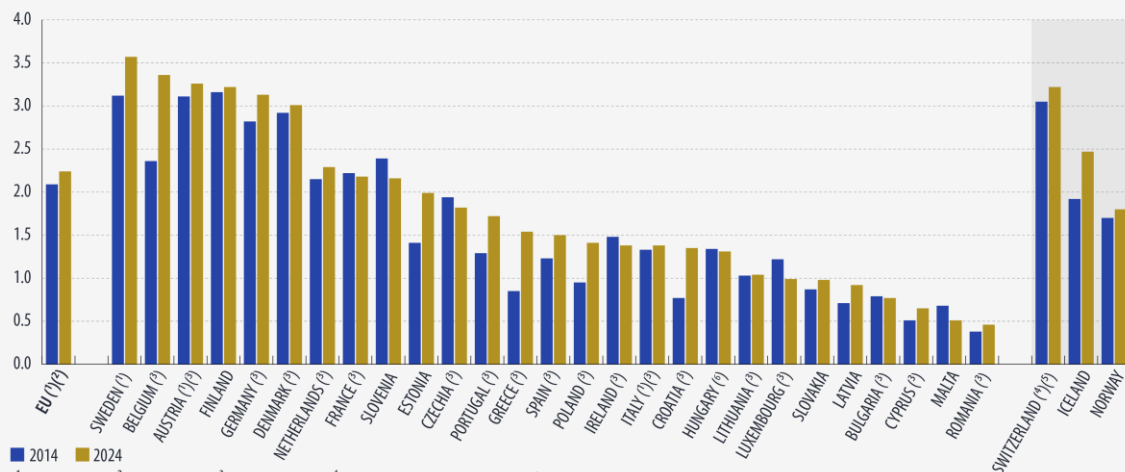
Zdroj: EC, Horizon Dashboard 23.7.2026

HODNOTENIE VÝSKUMU A VÝVOJA V EÚ

Graf 3: Výdavky na VaV – porovnanie výdavkov na VaV SR a krajín EÚ (% HDP, 2014 a 2024)

Gross domestic expenditure on R&D, 2014 and 2024

(% of the GDP)

(1) 2014 estimate. (2) 2024 estimate. (3) 2024 provisional. (4) 2024 data not available, closest reference year used instead. (5) 2014 data not available, closest reference year used instead. (6) 2024 definition differs. Countries ranked on % of GDP in 2024, highest to lowest

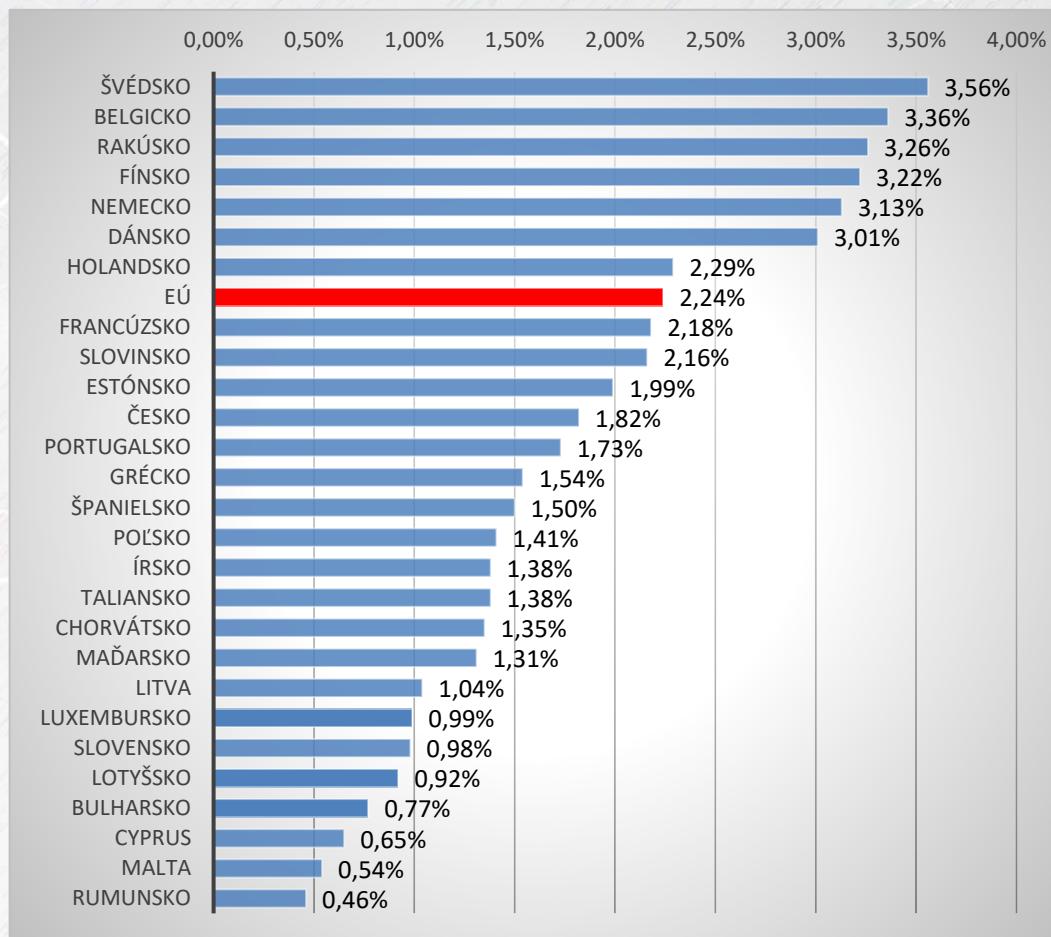
eurostat

- Graf 3 zobrazuje porovnanie výdavkov na výskum a vývoj (VaV) v EÚ v rokoch 2014 a 2024. Najvyššie investície do VaV v roku 2024 dosiahlo Švédsko (3,6 % HDP), Belgicko (3,4 % GDP), Rakúsko (3,3 % HDP), Nemecko (3,1 % HDP) a Fínsko (3,0 % HDP), atď. SR investovala do VaV v roku 2024 iba 1,0 % HDP, čo bolo výrazne pod priemerom EÚ (2,24 % HDP).

Zdroj: Eurostat, 4.12.2025

ZÁKLADNÉ HODNOTENIE SR V OBLASTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ

Graf 4: Výdavky na VaV - porovnanie SR a krajín EÚ27 (% HDP, 2024)

- Graf 4 zobrazuje porovnanie výdavkov na výskum a vývoj (VaV) v rámci EÚ v roku 2024. Najvyššie investície do VaV dosiahlo Švédsko (3,56 % HDP), Belgicko (3,36 % HDP), Rakúsko (3,26 % HDP), Fínsko (3,22 % HDP), Nemecko (3,13 % HDP), atď.
- SR investovala do VaV v roku 2024 0,98 % HDP, čo bolo výrazne pod priemerom EÚ (2,24 % HDP).

ZÁKLADNÉ HODNOTENIE SR V OBLASTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ

Tabuľka 2: Výskumná a inovačná výkonnosť SR

Current Benchmarking		
Indicator	Performance indexed to the EU in 2026	Rank among EU Member States
SUMMARY INNOVATION INDEX	62.3	24
Human resources	72.6	21
New doctorate graduates	77.8	16
Population with tertiary education	53.8	23
Population involved in lifelong learning	86.4	16
Attractive research systems	50	22
International scientific co-publications	62.1	24
Scientific publications among the top 10% most cited	34.3	26
Foreign doctorate students as a % of all doctorate students	62.9	20
Digitalisation	75.3	25
High-speed internet access	84.6	22
Individuals with above basic overall digital skills	62.5	22
Finance and support	34.3	23
R&D expenditure in the public sector	45	21
Venture capital expenditures	17.4	22
Direct and indirect government support of business R&D	32.5	18
Firm investments	53	22
R&D expenditure in the business sector	37.9	20
Non-R&D innovation expenditures	94.5	9
Innovation expenditures per person employed	41.8	21
Investments in information technologies	76.1	24
Cloud Computing	69	24
Employed ICT specialists	84.6	24
Innovators	52.1	22
SMEs introducing product innovations	55.2	22
SMEs introducing business process innovations	49.6	22
Linkages	51.7	25
Innovative SMEs collaborating with others	70	21
Public-private co-publications	75.2	24
Job-to-job mobility of HIRST	29.2	24
Intellectual assets	64.8	22
PCT patent applications	55.4	19
Trademark applications	99.4	18
Design applications	44	22
Sales and employment impacts	72.9	20
Sales of new-to-market and new-to-firm innovations	113.3	7
Employment in innovative enterprises	37.5	23
Trade impacts	67	24
Exports of medium and high-tech products	112	2
Knowledge-intensive services exports	51.8	20
High-tech imports from outside the EU	31.6	25
Resource and labour productivity	73.3	17
Resource productivity	88.3	11
Production-based CO2 productivity	71.1	22
Labour productivity	51.7	16

Zdroj: EIS, 15.7.2026

SR je nastupujúci inovátor s inovačnou výkonnosťou 62,3 % priemeru EÚ v roku 2026. Medzi členskými štátmi EÚ sa umiestnilo na 24. mieste. Jeho výkonnosť je nad priemerom nastupujúcich inovátorov v EÚ (62,6 % oproti 58,1 % priemeru EÚ v roku 2026).

- SR vykazuje nadpriemerné výsledky a radí sa medzi silných inovátorov v exporte produktov strednej a vysokej technologickej náročnosti (2. miesto) a v predaji inovatívnych produktov (7. miesto) a medzi miernych inovátorov v podnikových výdavkoch na inovácie mimo výskumu a vývoja (9. miesto). Naopak, výrazne zaostáva v indikátoroch Výdavky rizikového kapitálu.

Relatívne silné stránky

- Predaj inovácií nových na trhu a nových pre firmy
- Export stredne a vysokotechnologických produktov
- Prihlášky ochranných známk

Relatívne slabé stránky

- Výdavky na rizikový kapitál
- Pracovná mobilita ľudských zdrojov vo vede a technike (HIRST)
- Dovoz high-tech produktov z krajín mimo EÚ

Najvyššie hodnotené ukazovatele medzi členskými štátmi EÚ

- Vývoz stredne a vysokotechnologických produktov
- Predaj inovácií nových na trhu a nových pre firmy
- Výdavky na inovácie nesúvisiace s výskumom a vývojom

Najnižšie hodnotené ukazovatele medzi členskými štátmi EÚ

- Vedecké publikácie medzi 10 % najcitovanejších
- Dovoz high-tech produktov z krajín mimo EÚ
- Pracovná mobilita ľudských zdrojov vo vede a technike (HIRST)

ZÁKLADNÉ HODNOTENIE VÝSKUMU

Graf 5: Podiel výskumníkov v EÚ na celkovej zamestnanosti (v %)

- Graf 5 zobrazuje podiel výskumníkov v EÚ na celkovej zamestnanosti v roku 2023.
- Na Slovensku pôsobí 19 344 výskumníkov a výskumníček, čo predstavuje 0,76 % celkovej zamestnanosti. Tento podiel je výrazne nižší než priemer EÚ, kde výskumné kapacity (v prepočte na plný pracovný úväzok) tvoria 1,08 % zamestnanosti. Slovensko zaostáva aj za ostatnými krajinami V4: Poľsko dosahuje podiel 0,85 %, Maďarsko 0,97 % a Česko má najsilnejšie zastúpenie výskumníkov na úrovni 1 %. (VAIA, 2025).

Zdroj: VAIA, 23.7.2026

ZÁKLADNÉ HODNOTENIE VÝSKUMU

Graf 6: Výdavky na výskum a vývoj na Slovensku ako podiel HDP (2016-2025)

- Graf 6 zobrazuje **výdavky na VaV v SR v rokoch 2016 - 2025**.
- Nárast ťahal najmä verejný sektor, zatiaľ čo súkromné výdavky na VaV zaostali za očakávaniami. Prekvapivá je medziročná stagnácia súkromných výdavkov na VaV (VAIA, 2026).

ZHRNUTIE

- Švédsko, Dánsko a Holandsko sú podľa EIS z roku 2026 najlepšími inovátormi v EÚ, pričom každý členský štát EÚ od roku 2019 zlepšil svoju inovačnú výkonnosť.
- Správa ukazuje, že EÚ sa v globálnom porovnaní takmer vyrovnala USA, vedie Južná Kórea, Čína, Kanada a Austrália (EIS, 2026).
- Slovensko sa v rebríčku EIS 2026 v rámci EÚ27 znovu umiestnilo na 24. mieste v hodnotení inovačného potenciálu krajín EÚ. S inovačnou výkonnosťou 62,3 % priemeru EÚ sa tak zaraďuje do skupiny tzv. “nastupujúcich inovátorov”. Inovačná výkonnosť SR v roku 2025 dosiahla 62,6 % priemeru EÚ.
- Celkové výdavky na VaV na Slovensku v roku 2025 dosiahli 1,04 % HDP (VAIA, 2026), čo bolo výrazne pod úrovňou priemeru EÚ (2,24 % HDP). SR stále patrí medzi krajiny EÚ s najnižšou úrovňou investícií do výskumu a vývoja.
- Rok 2025 sa v slovenskom výskume, vývoji a inováciách dá zhrnúť ako obdobie, v ktorom sa dlhodobé nastavené trendy začali viditeľnejšie prejavovať v praxi. Zároveň sa však jasnejšie ukázalo, kde systém naďalej naráža na svoje limity.
- Pozitívnym signálom je rast podnikových investícií do VaV, ktoré medziročne vzrástli o 54 mil. € a dosiahli 768 mil. € (0,6 % HDP). Súbežne sa zlepšila aj podpora z verejných zdrojov. Z Plánu obnovy a odolnosti bolo na podporu výskumu, vývoja a inovácií vyplatených 180 mil. € z celkovej zazmluvnenej sumy 508 mil. € (VAIA, 2026).
- Finálne výsledky, vrátane medzinárodného porovnania a bližšieho pohľadu na štruktúru údajov o VaV, bude Eurostat a Štatistický úrad SR zverejňovať v decembri 2026.

Kontakt: rudolf.pastor@cvtisr.sk

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY